

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Conclusie: Gen. 2:18 leert niet dat het huwelijk het antwoord is op eenzaamheid
- Man en vrouw gaan uit in de hof om samen te werken, om Hem te dienen
(net zoals ongehuwden/alleenstaanden God dienen in hun ongehuwd zijn, in hun alleengaan)

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- God heeft diepere doeleinden dan onze behoeften vervullen
- Nefast als we het huwelijk benaderen met de idee: mijn behoeften moeten worden vervuld

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Een huwelijk om mijn eigen behoeften te vervullen is verkeerd
  - **Omdat het geen echte liefde is – ware liefde strekt zich uit naar anderen**
    - Zie Lk. 6:32
    - Zelfzuchtig
    - Vgl. Lk.16:19-31, liefde voor eigen broers, maar niet naar anderen (hier: de arme Lazarus)
    - Het is een kleine stap van 'jou liefhebben' naar 'mezelf liefhebben en jou willen'
    - Huwelijk is ook een zone van discipelschap
    - Persoonlijke vervulling kan je huwelijk niet goed maken, het is er om God te dienen

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Een huwelijk om mijn eigen behoeften te vervullen is verkeerd
  - **Omdat het huwelijken stukmaakt** (en de maatschappij)
    - Het moedigt mannen en vrouwen aan op zichzelf gericht te zijn en in elkaar alles te vinden
    - In dat geval: zonder relatie ‘moet je wel eenzaam zijn’
    - ‘Relatie’ wordt vaak gezocht in ‘seksuele relatie’
→ zoek het te allen prijze ... Dit is een LEUGEN
    - Focus op het koppelt isoleert van de steun en invloed van de wijdere familie en maatschappij
    - Hun hoogtepunt ligt in het huwelijksbed, niet wanneer ze samen als een nieuwe sociale en gezinseenheid ten dienst staan van de maatschappij (en God)
    - Dergelijke houding is destructief, ook voor jezelf (want je zult ontgoocheld worden en ontgoochelen). Oplossing zou dan zijn: zoek een ander, want ultieme doel is je eigen vervulling...
    - Je doel zoeken buiten God is afgoderij (vgl. Jes. 44:9-20 en Ps. 135:15-18)

Gen.2:18 – verkeerd begrepen

- Het doel van een goed huwelijk is niet het nastreven van een goed huwelijk, maar wel het nastreven van Gods eer

Gen. 2: man als leider, vrouw als passende helper

- **HERHALING:**

- *Gods plan voor de mens toont partnerschap, waarbij de man als door God aangewezen leider, en zijn vrouw naast hem, samen God de Schepper vertegenwoordigen door heerschappij over de aarde uit te oefenen*
- *De man krijgt een rol van verantwoording en verantwoordelijkheid tgo zijn Schepper*

Wat? Moet ik je helper zijn?

- ‘een hulp ... die bij hem past’
- Merk op: de vrouw wordt zo genoemd, de man niet
- Deze rollen lijken niet inwisselbaar
- De vrouw sluit op een manier bij de man aan, die meer is dan de rest van de schepping (zie 2:19-20 + 2:23)

Wat? Moet ik je helper zijn?

- In de opdracht vruchtbaar te zijn, talrijk te worden en de aarde te vervullen (1:28) is de vrouw de ideale partner
- Ook in het onderwerpen van de aarde en heersen over ... (1:28)
- De vrouw wordt aan de man gegeven als zijn helper, dit is een andere rol dan die van hem
- Maar hun beider inbreng is cruciaal

Wat? Moet ik je helper zijn?

- Zijn hulp zijn betekent ook: onder zijn zorg en verantwoordelijkheid vallen
- Ze helpt hem dus de aarde te onderwerpen
  - * 'heersen' namens God (1:28) → priester-koningen
  - * en helpt hem 'bewerken' en 'bewaren' (2:15)
→ priester-koningen (vgl. Nm.3:7-8, 8:26, 18:7)
- Woord 'hulp' wordt gebruikt in relatie tot de man
- Gen.2:18 en 2:20: woord voor 'hulp': ezer

Wat? Moet ik je helper zijn?

- Woord wordt ook gebruikt voor God zelf
- Bijv.: Ex. 18:4; Ps.20:2; Ps.33:20; Ps. 70:6; Ps.115:9-11; Ps.121:1-2; Ps. 146:5
- (+ Ps. 89:20)
- Iemand die jou kan hulp verlenen, moet vaak superieur zijn, andere kwaliteiten bezitten die jij niet hebt!
- Als God onze 'hulp' is, kan dit nooit een minderwaardige rol zijn (ook al neemt Hij ze tijdelijk op)

Wat? Moet ik je helper zijn?

- Let op: dat God ook soms 'hulp' geeft, maakt de rol van man en vrouw nog niet onderling inwisselbaar
- Als de vrouw de man onderdanig is, blijft ze mens, geschapen naar Gods beeld (zie bijv. Gen. 9:6 'de mens' = m/v!
→ Ook de vrouw onder Gods bescherming)
- Kinderen of werknemers kunnen resp. ouders en werkgever onderdanig zijn, maar zijn nooit minderwaardig als persoon

Nog ivm verschillende rollen

- Een analogie in de Drieëenheid
  - ‘Ik en de Vader zijn één’ (Joh. 10:30)
  - ‘De Vader is groter dan Ik’ (Joh. 14:28)
    - We vinden hier gezamenlijke doelstelling en onderdanigheid in één
  - ‘Niet mijn wil, maar uw wil geschiede’ (Lk.22:42)
- Twee wezens vormen een intieme eenheid, en vervullen hun missie door onderscheiden, complementaire rollen te vervullen (vgl. 1 Kor.11:3)

Nog ivm verschillende rollen

- De Vader stierf niet aan het kruis voor ons, de Zoon wel
- Een verschil in rol binnen de Godheid, hoeft daarom geen verschil in wezen te betekenen
- Merk op: hoofdschap en onderdanigheid worden al gezien vóór de zondeval
- Verantwoordelijke rol van Adam: hij wordt gecontrasteerd met Christus als de eerste mens waardoor de zonde in de wereld kwam (Rom. 5:12-21)
- Hij werd aansprakelijk gehouden en was vertegenwoordiger van het menselijke ras

Nog ivm verschillende rollen

- Als God zelf een 'hulp' genoemd wordt, toont dit het bijzondere en betekenisvolle van de rol van de vrouw tgo haar man
- Man en vrouw hebben elkaar nodig om hun taak/opdracht te vervullen

Eén vlees

- Verlaten ... → loslaten, afstand doen van, niet langer dienen (vgl Joz. 24:16 en Richt. 10:6)
- Je prioriteiten veranderen
- Elders in de antieke wereld: de vrouw verlaat...
In de Bijbel: de man verlaat!
- Mannen wachtten elders in volle afhankelijkheid v/d ouders op hun erfenis (bij de dood van vader)
- Tegen de cultuur in, dit kan alleen van God komen

Eén vlees

- Om haar aan te kleven: met haar verenigd worden, toegewijd te worden aan...
- Zelfde uitdrukking ook tgo. God, in verbondstaal: Joz. 22:5
(let hier ook op het verband met 'dienen'!)
- Prioriteit: de echtgenote (zie Deut. 24:5)

Eén vlees

- Eén vlees worden: liefhebben als deel van je eigen lichaam
- Been van mijn gebeente, vlees van mijn vlees →
Tegen wie zei Adam dit? Tegen God
- Dit is een welbekende uitdrukking voor het sluiten van een verbond (vgl. David bij Hebron, 2Sm.5:1)
- Vgl. Ef. 5:25-31
- De Bijbel beschermt de vrouw vanaf het begin!

Eén vlees

- Je bent één vlees, niet één persoon → elk behoudt een eigen mening
- Individualiteiten in een complementaire relatie (vgl. 1Kor.12:12 e.v.)
- Als we waren als de ander, dan hadden we die ander niet nodig
- Zorg voor haar als voor je eigen lichaam ... Wees vriendelijk, goed voor elkaar
- 1Kor.12:26: wees medelijdend/meelevend (niet in competitie tgo. elkaar)
- Vgl. Spr. 31:28b: wat doet de man?

Eén vlees

- Als je één vlees bent ...
  - Hou je geen rekeningen bij
  - Vergeef je snel en makkelijk
  - Blijf je samen
- In de Bijbel start het met initiatief van de man (hij verlaat vader en moeder)
- Vgl. Christus tgo zijn bruid

Eén vlees

- Gen. 2:24
- *Eén vlees worden is de ingrijpende eenwording van twee levens tot één gedeeld leven, door beider instemming en via het verbond van het huwelijk. Het is het volledig en blijvend overgeven van jezelf aan een nieuwe kring van gedeeld bestaan met je partner'*

(Raymond Ortlund Jr.)

Huwelijksverbond

- De Bijbel ziet man/vrouw-relatie als een verbond (geen contract)
- 3 partijen
- Vgl. Mal. 2:13-14
- → faal je, leg je verantwoording af aan God

- Esther 1:10-12 bespot het traditionele huwelijk onder de volkeren van toen

Huwelijksverbond

- Geen dubbele standaarden in Gods visie op het huwelijk!
- Vgl. Ex.20:17, Job 31:1, Spr.5:15-21, Hos.4:14
- Merk nog op: eer je vader ... EN je moeder (Ex.20:12)
- Vgl. ook Spr. 1:8
- NT: Ef. 6:1-3

Alles goed

- 2:25: 'En zij beiden waren naakt, de mens en zijn vrouw, maar zij schaamden zich voor elkaar niet'
- Alles peis en vree in het paradijs
- Man en vrouw nog onschuldig, gehoorzaam rustend in Gods woord, in vertrouwen op Hem en afhankelijk van Zijn zorg en voorzienigheid. Hun band is nauw, vertrouwend en intiem...
- Samen heersen ze over de aarde, naar Gods opdracht en Zijn ontwerp
- Adam moet zorg tonen voor zijn vrouw, en zijn verantwoordelijkheid uitoefenen in opofferende liefde, ongebroken vertrouwen en volmaakte eenheid

De zondeval (Gen. 3)

- Het goddelijke ontwerp wordt volledig op zijn kop gezet
- Slang → Eva → Adam → breekt Gods gebod
- ipv: God > Adam > Eva > schepping

- God hield de man als eerste verantwoordelijk (niet Eva)
Vgl. Gen. 3:9 en 3:17 met Rom. 5:12-14
- Wie de leiding draagt, draagt als eerste verantwoordelijkheid ...

Gods woord gehoorzamen

- Adam & Eva → gehoorzaam zijn aan Gods woord → Gods beeld weerspiegelen (Gn.2:16-17)
- Vgl. Christus in Joh.17:4,6: Jezus verheerlijkt God.
Hoe? Door discipelen te maken die het woord gehoorzamen
- Vandaag: meer discipelen als het woord van God in en door ons vrucht draagt

De taal van Gen. in Hd.

- Gen.1:28: vruchtbaar zijn, talrijk worden
- Hd.6:7: En het woord van God **nam toe** [lett. Bleef vrucht dragen] en het getal van de discipelen in Jeruzalem **vermeerderde zeer [of: werd talrijk]**
- Hd. 12:24: Het woord van God **nu nam toe [lett. Droeg vrucht]** en **vermeerderde** zich [of: werd talrijk]
- Hd. 19:20: Zo **nam** het woord van de Heer **toe** [lett. Bleef vrucht dragen] met macht en werd sterker

Taal van Gen. in NT

- Merk op: hier draagt het woord vrucht, niet mensen
- Vgl. ook Kol. 1:6 + 10:
- Dit [= het evangelie] is naar u toe gekomen zoals ook in de hele wereld, en het **draagt vrucht** zoals ook onder u, vanaf de dag dat u *het* gehoord hebt en de genade van God in waarheid hebt leren kennen.
- zodat u wandelt op een wijze de Heere waardig, *Hem* in alles behaagt, in elk goed werk **vrucht draagt** en groeit in de kennis van God
- → *Geestelijke nakomelingen nemen toe om de aarde te vervullen door het evangelie*

Taal van Gen. in NT

- Merk op: geslachtsregister Gen.5:1-3 toont vervulling van Gen. 1:28 zoals bedoeld
- De gelijkenis van God in Adam → Seth, die Gods woord gehoorzaamt (i.t.t. Kaïn)
- Kol. focust op de geestelijke kinderen van Christus, de laatste Adam: zie Kol. 1:15-18
- → belang van geworteld zijn in het levend woord (zie Hd.7:38)

De zondeval (Gen. 3)

- Scenario van de zondeval (Gen. 3:1-7)
- **De slang**
  - Gods gebod in Gen. 2:16-17:
    - En de HERE God legde den mens het gebod op: **Van alle bomen in de hof** moogt gij vrij eten, maar van de boom der kennis van goed en kwaad, daarvan zult gij niet eten, want ten dage, dat gij daarvan eet, *zult gij voorzeker sterven*
  - Satans leugen (Gen. 3:1, 4):
    - Gij zult niet eten **van enigen boom in den hof?** ...
Gij zult geenszins sterven

De zondeval (Gen. 3)

- In het Hebr.: 1^e woord v/d satan = 'eigenlijk' → stelt Gods goedheid en vrijgevigheid in vraag
- God was genereus, de satan maakt Hem gierig
- Gods oorspronkelijke verbod staat in het origineel midden zijn genadige toelating: ***Van alle bomen in de hof moogt gij vrij eten***
→ satan maakt er daar van (oorspr. volgorde):
Niet zult gij eten ***van enigen boom in den hof?***

De zondeval (Gen. 3)

- Daarna de frontale aanval:
  - God zei: je zult voorzeker sterven
  - Satan zegt: je zult geenszins sterven
- Bewering: niet alleen houdt God goede dingen voor jullie achter, Hij loog ook over de gevolgen ...
- 3:5 insinueert verkeerde motieven bij God ...

De zondeval (Gen. 3)

- Strategie van de slang:
  - 3:1 God heeft zeker wel gezegd
→ twijfel zaaien over **Gods vrijgevigheid**
  - 3:4 Gij zult geenszins sterven
→ twijfel zaaien over **Gods eerlijkheid**
  - 3:5 God weet dat (...) gij als God zult zijn
→ twijfel zaaien over **Gods motieven**

De zondeval (Gen. 3)

- Scenario van de zondeval (Gen. 3:1-7)
- **De vrouw:**
  - Lijkt eerst onschuldig (naïef) en denkt dat de vraag v/d satan oprecht is en antwoordt meteen

De zondeval (Gen. 3)

- Vgl haar woorden met die van God ...
  - **Van alle bomen in de hof** moogt gij vrij eten, maar van de boom der kennis van goed en kwaad, daarvan zult gij niet eten, want ten dage, dat gij daarvan eet, zult gij voorzeker sterven
  - **Van de vrucht van het geboomte in de hof mogen wij eten**, maar van de vrucht van de boom, die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: Gij zult daarvan niet eten noch die aanraken; anders zult gij sterven

De zondeval (Gen. 3)

- Weer diverse verschillen
  - Van alle bomen → van de vrucht van het geboomte
  - De HERE God = Jahweh Elohim (2:16)
→ God = Elohim (3:3)
Zij volgt hierin de woorden v/d satan
  - Zij voegt er een verbod aan toe: ‘noch die aanraken’
- Zij moet voor het eerst Gods woord uitleggen en verdedigen, waarheid onderscheiden

De zondeval (Gen. 3)

- **Eva:**
Misschien is er een andere manier om Gods woord te verstaan?
- **Satans boodschap voor Eva:**
je kunt het gebod van je schepper straffeloos overtreden, er zullen geen negatieve gevolgen zijn. Je zult zelfs wijzer worden als je het doet.
- **Ze volgt hem (3:6)**

De zondeval (Gen. 3)

- Er is verlokking voor haar **smaak**:
→ 'goed om van te eten' (3:6)
  - Er is verlokking van **esthetisch genot**:
→ 'een lust voor de ogen'
  - Er is verlokking naar **diepere wijsheid**:
→ 'begeerlijk om daardoor verstandig te worden'
- ➔ 'De slang heeft mij verleid en toen heb ik gegeten'
(3:13) ... **De duivel blijkt de leugenaar, niet God**

De zondeval (Gen. 3)

- Scenario van de zondeval (Gen. 3:1-7)
- **De man:**
  - Hij is verdacht stil (3:1-5) – Was hij er?
  - 3:6: ‘En zij gaf ook haar man, die bij haar was, en hij at’
  - 3:17 lijkt voorafgaande dialoog te veronderstellen vooraleer Adam at
  - *De vrouw probeert niet om hem te verleiden, ze geeft gewoon en hij neemt. Hij verzet zich niet en stelt geen vragen ...*
    - dit is een zonde van initiatief. **Zonde van berusting.**
- **Hij volgt haar leiding, terwijl God hem leider had gemaakt**

Wat volgt

- Ter verantwoording geroepen (3:8-13)
- God neemt het initiatief
- Zij verbergen zich (3:8)
- Eerst wordt de man geroepen, een aanwijzing voor zijn uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het koppel
- 3:11: ... waarvan ik **u** verboden had te eten (vgl. 2:17: gebod aan de man)
- 3:12: Adam geeft God de schuld
- Geen antwoord van God nodig ...

Wat volgt

- Eva... 3:13: 'Wat hebt gij daar gedaan?'
- Zij moet zich verantwoorden voor haar daden en verantwoordelijkheid nemen
- Maar... **'De slang heeft mij verleid, en toen heb ik gegeten'**
- Ik kon niet anders?
- Weer geen antwoord nodig

Wat volgt

- God spreekt oordelen uit over de slang, de vrouw en de man
- Merk op: de slang niet ter verantwoording geroepen, wel oordeel
- Noch Adam, noch Eva neemt verantwoordelijkheid voor hun zonde
- Wel: proberen schuld af te schuiven
- Zonde scheidt niet enkel van God, ook van elkaar

Gods oordeel

- 3:14-19
- Slang → vrouw → man
- De gevolgen van hun zonde en de oordelen die volgen, tasten hun primaire gebieden en rollen van verantwoordelijkheid aan, de kern van hun bestaan en hun identiteit naar Gods ontwerp

Gods oordeel

- De slang:
- ‘omdat gij dit gedaan hebt’
- Vloek → 3:14
- Ook volgt aanhoudende geestelijke strijd tussen satan en de mensheid, in de context van Gods belofte van een messias (3:15)

Gods oordeel

- De vrouw
- 3:16: 'Ik zal zeer vermeerderen de moeite uwer **zwangerschap**; met smart zult gij **kinderen** baren en naar uw **man** zal uw begeerte uitgaan, en hij zal over u heersen.'
- Geen reden wordt gegeven, misschien omdat het duidelijk was
- Ze had moeten een 'hulp' zijn voor haar man, maar ze volgde de leiding van de slang

Gods oordeel

- De harmonie van voor de zondeval?
→ patroon van worsteling, waarbij zij controle over hem zal proberen te krijgen
(‘begeerte’ --> begeerte naar controle, vgl. 4:7)
- Hij zal zich als respons laten gelden
- In weerstand tegen zijn rol, kan de man passiviteit aan de dag leggen, of hij kan zijn vrouw hardvochtig domineren

Gods oordeel

- De man
- ‘Omdat gij naar uw vrouw hebt geluisterd’
- *3:17-19* Omvat ook groter lijden in het vervullen van zijn taak om over de aarde te heersen (vgl. 1:28)
- Het oordeel omwille v/h luisteren naar Eva [*‘omdat gij naar uw vrouw hebt geluisterd’*], bevat een indirect aanwijzen van zijn verantwoordelijkheid tot leiding geven in de relatie

Naam voor de vrouw + verdreven

- 3:20 → Eva: bevat een woordspel met 'leven'
- De boom v/h leven wordt versperd, zodat de mens niet in eeuwigheid zou 'leven'
- Adam: bevat net zo een woordspel met 'stof'
- Dit is de 2^e keer dat Adam haar een naam geeft
- Haar 1^e naam: Ishah, zie 2:23
→ toonde haar bron (de rib v/d man)
- Haar 2^e naam: Eva, moeder van alle levenden
→ toonde haar bestemming

Naam voor de vrouw + verdreven

- Een naam geven: omvat autoriteit (of verbond?)
- Vgl eerder naam geven aan de dieren
- Uiteindelijk zullen zij sterven (3:19 + 22),
maar nu: verdreven uit de hof
- Meer:
in Gods oordeel over de slang, ook de **belofte van een Messias** die de slang zal verslaan en de gevolgen van de zondeval zal tenietdoen (vgl. Rom.16:20)

Naam voor de vrouw + verdreven

- Man en vrouw zondigden gelijk
- Beiden hebben Gods redding nodig

Lessen

- Mannen moeten geestelijk leiding geven in huwelijk en gezin
- Vrouwen moeten deze leiding volgen, eerder dan te proberen zijn rol over te nemen
- Man en vrouw moeten als tandem samenwerken, en satan geen misbruik laten maken van haar kwetsbare positie zonder haar man

Lessen

- Mannen en vrouwen moeten een gewoonte van gezamenlijk gebed aanleren
- Ze moeten voortdurend elkaars advies, raad en steun zoeken
- Zo moeten ze ernaar streven, met Gods hulp, satans pogingen te weerstaan om hun relatie binnen te dringen om hen te verdelen en schade aan te richten
- Ze moeten elkaar trouw zijn, van hun seksuele relatie genieten en hun opdracht blijven vervullen (1:28)

En verder ...

- Hoewel het OT de intrede toont van polygamie, overspel, echtscheiding en homoseksualiteit, blijft Gods plan onveranderd!
- Ook positieve vbn van monogame huwelijken en de schoonheid van het huwelijk
- Zie bijv. Spr 31 en de schoonheid v/d seksualiteit in Hooglied
- De scheppingsorde en opdracht van God bleef de standaard in het OT

En verder ...

- Gods schoonheid in de relatie man/vrouw blijft stralen, vooral in het huwelijk
- Maar zonde had sterke negatieve gevolgen op de relaties m/v en op interpersoonlijk vlak